

F O A I E

центръ

МИШТЕ, ШИМЪ ШИ ЛИТЕРАТУРЪ.

№. 10.

Luni 9. Martie.

1842.

РОМАНІИ ШИ МАГІАРИСМЪЛ.

(Брмаре);

Щіѣ кѣткъ дѣпъ тоате ачестеа, Двоа-
стръ ведї арѣнка дп калеа теа аналогіа
ші тѣ ведї бате кѣ пїлделе алтор пації
domniroare дп алте цѣрї, каре дпкъ аѣ
префѣкѣт кѣ дпчетѣл — de odatъ нїчі de
кѣт — пе паціїле лорѣші сѣпѣсе. Аша
ведї зїче дптре алтеле: Романїї орї зп-
де кѣпрїндеа, romaniza; дп веакѣрїле поа-
стре неатѣл фрѣнческ дп Галліа деспа-
ціоналізъ пе атѣтеа пації лѣкѣїтоаре дп
ачеа царъ маре шчл. шчл. Аналогіа Длор-
воастре шкіоапѣтъ фоарте. Романїї кѣт
деспаціоналіза? Маї дптъїѣ трїмітеа ко-
лонїї фоарте марї шї пѣтероасе, кѣт шї
легіоана, каре тоате ворѣвіа лімба Ромеї;
песте ачестеа еї дпдѣлчеа пе паціїле сѣѣ-
жѣгате прїїмїнд релїціа, зеїї шї ідолїї аче-
лораш. Дп сѣѣршїт п'авем нїчі о пїл-
дѣ дп історїе, каре сѣ доведѣаскѣ, кѣткъ
Романїї кѣт аѣ дпфлорїт Репѣбліка, ар
фї дптревѣїндат сімъ спре а romaniza, пѣ;
центръ-кѣ Сенатѣл дпделепт, авеа прїчіпъ
орї ла че дптъмпларе а се пѣзї, de а пѣ
продѣче реакції. Іар Двоастръ знде аведї
колонїї дп пѣзїпѣтатеа дп каре вѣ афлаці?
Шї апої знде стѣтм астѣзї зпїї кѣтръ ал-

ції дп прївїпдъ релїціоасъ? Ачі аш маї
авеа а зїче фоарте мѣлте, центръ-кѣ сімѣ
оарешкѣт, кѣ мѣлції дп прїетїні тѣ вор
пѣстра кѣ пѣ кѣпоск пе ом прївїт дп
пѣпкт псіхолодік. Се поате преа лесне,
кѣткъ еѣ патѣра оменѣаскѣ пѣ о кѣпоск
de ажѣнс — шї ферїческ пе чел каре о
кѣпоаѣе; атѣта дпсѣ тот кѣтез а зїче,
кѣткъ кѣпоск пѣтереа копверсаціеї шї а
опїнілор релїціоасе асѣпра інімії шї а дѣ-
хѣлѣї оменѣск. — — De Фрѣнчї кѣткъ
аѣ францозїт, дпзѣдар дпї сѣпѣдї. Пе
че фелїѣ de неатѣрї амалгатаръ еї шї
дп каре веак? Еї амалгатаръ дп веакѣ-
рїле трекуте пе нїще пації кѣ мѣлт маї
нїчі ла пѣтѣрѣкѣт чеа domniroare, каре
пації пе лѣпгъ че п'авеа нїчі о літератѣ-
рѣ, апої шї ера de зпа шї ачееаш релїціе
католїкѣ. Іа сѣ фїе тѣртѣрїсіт о паціе
етероѣепъ дп Франца пѣ маї маре декѣт
de патѣр чїпчї мїліоане релїціа сѣ зїчет
а Хѣгеноділор, о паціе компактъ: атѣнчї
лзтеа ера сѣ вазѣ, ла че кале ар фї ешїт
Фрѣнчїї кѣ ачееаш. Вої пѣтернїчілор шї
авѣділор, пѣ вѣ преѣетації роѣѣвѣ, даѣї
кѣте о візітѣ кѣнд шї кѣнд Баскїлор
дп Пірепѣї, ачестѣї неат пѣзїп ла пѣтѣр,
дар кѣ атѣт маї пѣтернїк дптрѣ апѣрареа
дрептѣрїлор авѣте дп времіле Романїлор

ші пъпъ іері амалтйері пъстрате прин тоате віжъліле челор маі кѣмпліте веакѣрі; веніді саѣ терѣдї прин Елвекїа шї къѣтадї, кѣм дн ачѣаста царѣ, а кѣреї шї фісіопотїа патѣралѣ аре атѣта асетѣнаре кѣ Трансілванїа, трѣіеск трѣї пації, Цертанїї, Італїенїї шї Французїї сѣнт зпѣл шї ачелаш пѣте патриотїк „Елвет,“ цїпѣндѣшї дпсѣ фіешкаре літератѣра шї націопалїтатеа са кѣм ам зїче спеціалѣ, — венідї шї дадї дн Елвекїа дефініціа націопалїтѣдї, сѣ ведем кѣм о ведї да. — Кѣѣтадї ла тѣрїта Брїтанїе шї ведї афла лімѣа шї націопалїтатеа Валесїлор днтрѣн зпгїѣ де царѣ пъстратѣ, ва респектатѣ пъпъ астѣзї. Прївідї ла Прѣсія, черчѣтадї манїера ачестеї Монархїї лѣѣдате, де а пъстра націопалїтѣдїле цїїнд тодеодатѣ сѣ пѣзеаскѣ зпїтатеа чеа сѣпѣтоасѣ а пѣрїлор монархїеї.

Дїскѣрсѣл меѣ се кам днтїнде, тѣкаркѣ еѣ н'авеам де гѣнд а скріе брошѣрѣ, кѣ атѣт маї пѣдїн карте, чї пѣзмаї зп артікол де Жѣрнал. Ка днкеїере ла рѣспнзсѣл фѣгѣдѣїт пѣнтрѣ чеа дїн тѣїе днтрѣваре че мїам пѣс саѣ днї вор фі пѣс алдїї, маї адаог не скѣрт кѣткѣ, декѣтѣа арістократїа магїарѣ не лѣнѣгѣ тоате маї сѣс дншїрателе грѣѣтѣдї, де а пѣтеа топї шї не Ромѣнї дн кѣлдареа націопалѣ, сїмте тотѣш, кѣ і с'аѣ фѣкѣт о ревеладїе дела зрсїтѣ — воїѣ сѣ зїк fatum — кѣткѣ націопалїтатеа ромѣнеаскѣ есте осѣндїтѣ шї хотѣрѣтѣ а се стїнде кѣ тотѣл; де кѣтѣа еа сїмте, кѣткѣ дн ромѣнїме н'аѣ маї рѣмас нїчї о пѣтере де віадѣ, нїчї о віртѣте четѣденеаскѣ, нїчї о амбіціе, декѣт пѣзмаї ачѣеа че о поате авеа зп неам корч — деценсрат; дн скѣрт, де кѣткѣ

пепеле днкорѣѣтоаре а націопалїтѣдї ро-тѣпѣдї с'аѣ мѣїат шї с'аѣ сѣѣїт кѣ тотѣл шї дн тоате пѣрїлѣ, прин зрѣаре декѣтѣа еѣ днтрѣ тоате пѣрерїле теле м'ам дншелат кѣмпліт: ох атѣнчї дадї, апѣкадїѣ де ромѣнїме ка шї де нїще чеарѣ тоале, фачедї, формадї дн трѣнса ачѣеа че ведї вреа, астѣзї Скідї де аї лѣї Еродот, тѣпѣ днї, поїмѣне Аварї шї пѣсте зече анї Магїарї, пѣ вѣ рѣтрадї нїтїк, скопѣл прїмарїѣ не карѣл дореадї астѣелїѣ с'ар пѣреа кѣ ладї ажѣнс. — Кѣчї адекѣ пїлде авем: нїчї фѣлцѣрѣѣторїѣл рогт а марелї Демостенес пѣ фѣ дн старе а скѣпа не Елінїї чеї не атѣнчї деморалїзадї, нїчї Като кѣ тоатѣ северїтатеа карактерѣлї сѣѣ, нїчї Брѣтѣс кѣ ентѣсіастѣл сѣѣ пѣнтрѣ лїбертате, Романїлор н'аѣ фолосїт нїтїк. Дн протїѣѣ декѣтѣа еѣ, пѣдїн кѣм сѣнт шї днпрежнѣ кѣ вреокѣдїѣѣ, карїї цїїѣ кѣ сїмт ка мїне, ам жѣдекат не ромѣн чѣваш маї деапрѣопе шї лам афлат тѣлт маї сѣпѣтос, маї пѣстрїкат декѣт дн афларѣдї Двоастрѣ: атѣнчї жѣдекадї дншїѣѣ, сїла саѣ моралѣ саѣ фісікѣ не каре кѣм ведем кѣѣетадї а о днтрѣвзїнда, че вѣ поате фолосї! — Маї віне ка де анї чїнчїзечї Ромѣнїмеа дн Ардеал сѣсцїпѣ пѣнтрѣ о націопалїтате, кареа сѣ фіе шї прин лецї позїтїѣ рекѣноскѣтѣ, аша прѣкѣм есте ачѣеа днтемеїатѣ де алтїнтрѣлеа не леѣеа патѣрѣї, не тѣртѣрїа веакѣрїлор шї не докѣменте історїче каре ачѣстеа дн зрѣтѣ доведеск днведерат, кѣткѣ ромѣнїмеа пѣрѣмаї кѣ н'аѣ фост аплекатѣ нїчї одїнїоарѣ а се лѣпѣда де а са націопалїтате, чї дн протїѣѣ не ачѣеаш с'аѣ сїмт а о апѣра де 1730 анї маї кѣратѣ де кѣтѣ тѣлте алте пації

але Европѣи ши декѣт дусѣиш Маѣариї, а кърор характер национал асиатик адъчеа кѣ сїне фїреце о исолагїе ши маї mare. Ромѣнїи дндатъ дн зрѣта бѣтѣи лѣи Целѣ прїндѣлѣи лор кѣ Тѣхѣтѣм кѣпїтанѣл Унгерїлор „Dominum sibi elegerunt Tututum“ — 'шаѣ алес лорѣиш Domn пе Тѣхѣтѣм, адекъ н'аѣ фост сїлїдї а'л прїїмї, чї 'ши лаѣ алес маї словод, тѣлт маї словод, де кѣм дншї адецеа спре пїлдѣ Молдаво-Ромѣнїи пе Domnїи лор дїн Фанар ши кред кѣ маї фѣрѣ ифелзїндѣ стрїїнѣ, декѣт сѣ зїчем Гречїи пе Прїндѣл дїн Баварїа де монарх шїеншї ерї алалтїерї; ши нѣ се чїтеце нїкїрї, кѣ Ромѣнїлор леар фї трекут прїн гѣнд вреодатъ, а'шї жѣрт-фї а лор националитате нїчї дн фаворѣл врезнѣи domnїторїѣ пѣрїптеск ши кѣ атаѣт маї пѣдїн де фїрка зпор деспоцї некѣмпѣтацї. Ши акѣм дѣпѣ че Ромѣнїи се възвѣрѣ скѣпацї де валѣрїле веакѣрїлор варваре; дѣпѣче еї дїн Дїетѣ дн Дїетѣ маї вѣртос дела 1790 днкоаче адеаптѣ кѣ сете, ка кїар пентрѣ бїнеле ши ферїчїреа ачестеї патрїї, днтрѣ каре проведїнда бїневої а не ашеза пе атаѣтеа нацїї днпрезлѣ кѣ лѣкѣїреа, сѣ фїе рекѣпоскѣцї де а патра нацїе ши ачеста о чер прїн тоате а ле лор органе: дн Dieta de акѣм — че ́ дрепт, нѣ фѣрѣ весте — пе поменїм кѣ се фрѣнѣе вѣцѣл асѣпра еїстїнѣцеї лор полїтїче, се хотѣреце адекъ, ка еї полїтїчеце сѣ нѣ маї пѣдѣждѣїаскѣ а трѣи нїчї одатѣ.

Есте адевѣрат ши нїчї кѣ зїтарѣ Ромѣнїи ачееа че лї се спїне де зп. жѣмѣтате веак, їар анѣмїт дела D. Eder днкоаче, кѣмкѣ прїн рекѣноащереа де а патра националитате сїстема Статѣлѣї тран-

сїлван ар пѣтїмї фоарте, сгѣдзїндѣсе дїн темелї. Еѣ днсѣ дїн парте'мї нїчї декѣм нѣ нѣ почїѣ днпѣкѣ кѣ ачееа idée, кѣм о зїдїре, каре сѣ бїне пе треї стѣлпї, сѣ нѣ поатѣ ста ши маї бїне пе патрѣ. Аѣ нѣ есте ачел зїд цїнѣт де патрѣ пѣрдї маї бїне апѣрат дн контра тѣтѣлор їсвїрїлор дїн афарѣ, де кѣт зпѣл рѣзїмат нѣ маї де треї лѣтѣрї? Нѣ Domnїлор, софїстеле ши днтортокѣрїле ївїдїче а зпор полїтїчї вїкленашї нѣ вор фї дн старе нїчї одатѣ а пе лѣа vederea ши прїчепереа ка сѣ нѣ кѣноащем адевѣрѣл гол математїк, кѣмкѣ $3 + 1 = 4$ ши кѣ $2 \times 2 = 4$. Днтрѣ ачееа локѣл а ворѣи маї пе ларг асѣпра ачестѣї пѣвкт, ар фї днтр'о карте маї mare де кѣт есте кѣпрїнсѣл а треї патрѣ нѣ мерї аї ачестеї фої; пентрѣ ачееа пої ачї прекуртѣм фїрѣл кѣ пѣдежде, кѣ доар' пѣпѣ есте време, дн ва апѣка алт чїнева маї прегѣтїт ши маї аѣер пѣтрѣнзеторїѣ дн тоате релѣцїїле Ромѣнїлор дн каре стаѣ еї кѣтрѣ челелалте нацїї, кѣм ши кѣтрѣ тоатѣ Патрїа. Деокандатѣ маї днсемпѣм о алтѣ днпрецїзраре, че ла чееа дїн тѣїе пѣрере се аратѣ кѣ тотѣл днпротївїтоаре националїтѣцїї ромѣнѣщї полїтїчеце рекѣпоскѣте дн Трансїлванїа. Каре есте ачееа днпрецїзраре? Кѣмкѣ Ромѣнїи ка Ромѣнїи дн астѣ патрїе н'аѣ нїчї о зрѣмѣ де пѣтѣнт дн стѣпѣнїреа лор, де спре каре сѣ се поатѣ зїче: ачеста есте пѣтѣнт ал Ромѣнїлор, кѣм с'аѣ пѣтѣт зїче одїноарѣ деспре Цара Олтѣлѣї дн Прївїлецїїл Andrean dat Сасїлор: „Terra Blachorum.“ Тревзїе сѣ рекѣноащем, кѣмкѣ дакѣ Ромѣнїи ар пѣтеа зїче нѣмаї де спре атаѣта пѣтѣнт кѣт есте пѣтѣнтѣл Фѣгѣрашѣлѣї ши ал Хаѣегѣлѣї, кѣмкѣ

ачела é пѣтѣнт ромѣнск трансилван; дакъ prin зрмаре ар авеа ши Ромѣнii дрептѣл de a trimitе de зндева din врезн знгiз de лок доаѣ треi пѣрекi de Депѣтацi ла Dietѣ; дакъ iзридикцiиле дн ачел корн de лок ар фi кѣрат ромѣнецi, аша кѣм pretind челелалте нацiи, ка але лор съ фiе кѣрат нацiонале: атѣнчi нацiоналитатеа ромѣнеаскъ hoc ipso ар фi рекѣноскѣтъ дн фаптѣ. Iар дн zioa de астѣзi, дѣпѣче ромѣнiмеа пе лѣнгѣ астѣ липсѣ маi есте ши 'негрiтъ дн фелiзрiмi de кiпѣрi атѣт днпайнтеа тропѣлѣи, кѣт ши дн фацѣ кѣ алте нацiи: че мiраре, дакъ еа днкъ цiцiтъ оарешкѣт афарѣ din цара ачеаста, съспiнѣ ка ши Indianѣл дѣпѣ о царѣ, знде zиче ел кѣ дi мерг пѣорiи днпайнте ши totдеодатѣ се днпетреце ка тоате нацiиле priгонiте пе фаца пѣтѣнтѣлѣи? Аша дарѣ Ромѣнѣл дакъ нѣ стѣпѣнеце пѣтѣнт, ничi поате фi рекѣноскѣтъ de нацiе? Поате фi кѣ тоцi вор сiмцi астфелiѣ, сiпгѣр еѣ воiѣ ретѣнеа de пѣрѣреа контрарiе. Днтрѣв еѣ ши rog пе тоцi, ка съ привеаскъ кѣ mine prin тоатѣ патрiа ши съ се днтрѣве пе сiне: Знгѣрiмеа ка знгѣрiме in massa, стѣпѣнеце еа пѣтѣнт? Ба нѣ, чi пѣтѣнтѣл дн Комiтатѣрi дн стѣпѣнеце immediate Аристократiа, адекѣ дѣпѣ ворва de тоате зилеле nemешiмеа. Астѣ nemешiме аѣ нѣ стѣ еа ши пѣпѣ астѣзi din о парте вѣпѣ ши de Ромѣнi? Вѣ rog Domniлор, ка ничi знii съ нѣ сѣрим ачi din пѣнкѣтѣл de vedere а сiстемеi политиче, кареа о авѣ Ардеалѣл пѣпѣ акѣта, iар нѣ дѣпѣ кѣм се проiектеазѣ de реформаторi. Астфелiѣ еѣ дн патѣра проприѣтѣдii de пѣтѣнт, кѣм ши дн респектiва етероденеитате аi Аристократiеi трансилване афлѣ мiж-

лок de тѣпгѣiere пентрѣ Ромѣнi кѣм ши зп iсвор пѣпѣ акѣта некѣноскѣтъ а ферициреi пѣвлiче. Ши ачi съракѣл de mine iар сѣнт сiлит а тѣ опрi ши а тѣ траце ла спателе вре зпѣiа, каре доар' с'ар днiпента а десволвi днтр'о карте маi mare ачестеа idei, каре астѣдатѣ авiа се пот адѣтѣврi ши каре поате фi, тѣлцi нѣ ле вор vedea ачi ла локѣл лор; еѣ днсъ ле атинсеiѣ tot din скопѣл маi със арѣтат, адекѣ спре а доведi ши кѣ ачеаста, кѣткѣ Ромѣнѣл нѣ вреа а тѣрi политичеце аша лесне, кѣм ар гѣндi знii ши алцiи, чi din противѣ ел се зiтъ днпрецiѣр de сiне ши кавѣт мiжлоаче de скѣпаре, — сiмте totдеодатѣ, кѣткѣ аѣ трекѣт ачелеа веакѣрi, дн каре дн о царѣ semiпdciа domnитоаре съ маi поатѣ тѣчiна ши асога пе алте нацiи днтр'ѣна.

Де кѣтва еѣ пѣпѣ ачi miam деслегат кѣт de пѣдiн днтрѣвареа чеа din тѣiе, жѣдече днсвш четиторiи; din парте'мi вѣд нѣ маi атѣта, кѣ днпрецiѣрѣрiле тѣ сiлеск а трече iѣте ла чеалалтѣ днтрѣваре адекѣ; Де кѣтва нимiчiреа политичеаскъ а Ромѣнiлор с'ар пѣтеа мiжлочi оарекѣнд, фолосiреар ачеаста кѣва?

Днтоаркѣ орi ши чiне тема ачеаста ши пе фацѣ ши пе дос, скарменео din тоате пѣрцiле; днтр'ачеаа ничi позiцiа цеографiкѣ, ничi позiцiа политикѣ, ничi сiмпатiиле саѣ антипатiиле дн Европа, ничi iсторiа ачестор дѣрi съ нѣ ле пѣарзѣ din vedere. Скѣртѣпѣнд астфелiѣ днтрѣвареа, еѣ афлѣ, кѣткѣ нимiчiреа нацiоналитѣдii ромѣнецiи кiар de ар фi ачееа кѣ пѣтiпцѣ кѣм нѣ есте, пѣнѣмаi н'ар адѣче фолос Патрiеi ши Аристократiеi маiаре, чi din противѣ скѣдере тѣлѣт ши днпѣдiнаре de пѣтерi маi тѣлѣт декѣт аѣ адѣс пѣпѣ акѣт

сінгъра апъсаре політікъ зрматъ асвпра Ромъніор. Магіаріи зик ші скріѣ дп тоате зілеле: „Ної сжптем о семіндіе асіатікь сінгъратікь, ісолать аічі дп міжлокъл Европеі, дппрецізратъ де преа мълте елементе націонале пѣтерніче ші поаѣ дѣшпапе. Дечі не фінд пої кѣ алте націі дп врео рѣдіре націоналъ, п'авем де знде сѣ не 'мълцім, нѣ авем кѣ чіне сїмпатїза, дп кжт сінгъра презерватївъ де а нѣ не щерце дїн пѣмъръл націіор есте, а префаче ші а дпгїді не алте націі дп націоналітатеа поастръ джндзле лімба поастръ. Амтмлціреа, рекрѣтадіа поастръ націоналъ аічі дп Трансїлванїа сѣ се факъ маї вжртос дїн Ромъніе, каре апъсать кжт се афлъ а ствзі, пентрѣ знеле фолосзрі че іам фъгъдѣі, лесне с'ар дндзплека а се корчі маї дпгїтѣѣ, апої а се префаче кѣ тотъл дп Магіарї. Ачест ал пострѣ интерес сжптем пої даторї а'л кѣзта ші а'л гопї кіар ші дїн интересъл чел маре ал Европеі, кѣ скоп адекъ, ка пої фъкжндзне тарї мі тарї, сѣ фїт кжт ам фост ші пѣпъ акъма, зїд апърѣторїѣ пѣтернік дп контра Нордзлѣ.“

(Ва зрма)

ADȘNARE DE TRAKTATȘRI.

Трактатзріле че саѣ сѣвжршїт ла дппъчзїрѣ, че саѣ фъкжт де ла апл 1792 Декетврие 29.

Х а т х з т а і з п.

(Ѣрмаре.)

§. К. 17. Ші кѣ ор. че грешелї сѣ вор фї зрмат, саѣ де Боерї, саѣ де раїаледе Валахїи, ші а Молдавїи дп времѣ аче-

ствї трекжт рѣсвоїѣ: сжпт тоате ертате де кѣтрѣ Амперѣдіа мѣ, не маї сокотїнд нїчі одатъ, сѣ маї доженеск, саѣ сѣ рѣсплътеск, пентрѣ ачеїа; кжт ші де акжт дпнаїнте дп кжт време сѣ вор афла дп чѣ маї маре сѣзпнере кѣтрѣ Амперѣдіа мѣ, фърде а сѣ авате дїн Даторїіле сѣзпнерїи; нѣ аѣ алт а ащепта декжт мїлъ, дндзраре, ші кжцет вжп.

§. К. 18. Ші кѣ ла прїчіна хотарълор деспре Дѣнѣре, че есте дптре Прїнципѣл Валахїи ші Назїрѣл Сїлістріи, сѣсе зрмѣзъ кѣ вѣгаре де сѣмъ чѣ дп зрмѣ де ал доїлѣ датъ хотърѣре, дптрѣ каре сѣ копрїнд ші чѣле маї наїнте дате палте порвчї.

§. К. 19. Ші кѣ воерїіле Прїнципатѣлѣ Валахїи ші Молдавїи, фїнд кѣ тревѣе сѣ се дѣ ші ла гречї, ші ла пѣмжнтѣнї, ла чеї алешї, кредїнчошї, че пот вїне сѣле дптревзїндѣзъ; де ачеїа ачест кап ал воерїіор спжпзрѣ ла чеї дѣпъ време Домнї, ка сѣ дптревзїндѣзе дп слѣжвеле лор, пе чеї кредїнчошї, ші вреднїчі, алегжнд пентрѣ воерїіле челе пѣмжнтенеції пе чеї маї вреднїчі дїн Боерїи пѣмжнтѣнї.

§. К. 20. Ші кѣ кжнд вор тревзї керестїеле, пентрѣ зїдїріле четъділор дїн дѣра търчѣскъ; сѣ се тае дїн мѣнції Валахїи ші Молдавїи, ші сѣ се каре ла локзріле челе тревзїнчоасе; ші дѣпъ прїмїрѣ тешкерѣлелор дела Архїтектонї, нѣмаї декжт сѣ се плѣтѣскъ атаѣт предѣл керестїелїи, кжт ші кѣратъл дїн сѣта вїрѣлѣї, че сжпт датоаре ачесте цѣрї сѣ дѣ, фърде а лїсѣ попрї нїчі зп бап.

§. К. 21. Ші кѣ де акжт дпнаїнте, сѣ се попрѣскъ довітоачеле, че сжпт але лѣї Мангалїа зстасї, ші дїн дїнзтѣл лѣї, де а

пѣмаї трече спре пѣшѣне дитр'ачест Принципат, тѣкар вара, тѣкар іарна, ліпсінд ші ачестъ пагѣвъ дела лѣкѣиторї. — Маї гѣсіндѣсъ дн кондіка Диванѣлї: кѣ не лѣпгѣ привілегїѣрїле, че маї ла вале съ ворзіче, кѣ саз адѣогат, ші привілегїѣл чел спре окротїре, адекъ: кѣ де акѣм днаїнте съ ваѣе фоарте віне сѣма, мішкѣнд челе кѣвінчоасе ла петѣгѣдїта сѣспере; фѣрде а съ авате дн дрѣмѣл чел дрепт, ші арѣтѣнд тоатѣ сѣсперѣ ла чеї дѣпѣ време Домні, вѣгѣнд сѣма кѣ тоатѣ кѣвінда ла слѣжбеле днпѣрѣтещї, депѣртѣндѣсъ кѣ тотѣл де чѣ маї мікѣ грешалѣ; каре порѣнчї сѣнт ачѣствѣ.

§. К. 22. Кѣ де акѣм днаїнте съ нѣ съ чѣрѣ маї тѣлтѣ даждїе, де кѣт дела Принципатѣл Валахії 679 пѣнчї де ванї; іар дела Молдова 155 ші 445 леї; каре ванї, съ се дѣ ла сѣвѣршїтѣл апѣлї ші нѣ прїн хавалеле.

§. К. 23. Ші кѣ дела Принципатѣл Валахії, съ се маї дѣ дн Naht ші дн лѣкрѣрї 180 пѣнчї пентрѣ Idigia, ші алте 80 пентрѣ дарѣл чел дн пайнте адекъ (рікіамбігіа); іар дн цѣра Молдавїї пентрѣ Idigia дн ванї ші лѣкрѣрї 180 пѣнчї, ші пентрѣ рікіамбігіа 50 пѣнчї, ші маї тѣлт съ нѣ съ чѣе.

§. К. 24. Ші кѣ дела Домні съ нѣ съ маї чѣе не тот апѣл Інкагѣ, адекъ келтѣїала пентрѣ Мѣкарел; ші кѣ пѣпѣ нѣ ва фаче врео грешалѣ, каре съ фїе тѣртѣрісітѣ, съ нѣ съ скоадѣ дн Домніе.

§. К. 25. Ші кѣ дела Домні, че дѣпѣ време съ орѣндѣсек днтіїандатѣл Домні, съ нѣ съ чѣе дарѣрї, ші аваетѣрї маї тѣлте; де кѣт челе дн векїте обїч-

лѣїте; ші кїар ачесте дарѣрї, ші аваетѣрї, съ нѣ съ днплїнѣскѣ дела лѣкѣиторї; чї кїар дн венїтѣрїле Домнілор, кѣм: дн Окне, вѣмї, ші росѣматѣрї.

§. К. 26. Ші кѣ Пашиї, Kadii, ші чеїа.ландї завїдї, че сѣнт спре тѣрѣїїїле ачестор 2 Принципатѣрї, съ нѣ факѣ порѣнчї але лор, лѣсѣнд не челе днпѣрѣтещї; ші съ нѣ трїмѣдѣ дн партѣ лор тѣмванїрї пентрѣ прїмїрѣ ванїлор, каре о фак нѣмаї пентрѣ кѣщїгѣрї; кѣчї ачесте нѣле прїмѣще днпѣрѣтѣска тѣ тѣрїре. —

§. К. 27. Ші кѣнд съ днпѣмплѣ де а съ скоате врепѣл дн слѣжѣ, ші алтѣл де нос а съ ашеза де кѣтрѣ днпѣрѣтѣска тѣ тѣрїре; ачестѣ нѣ аѣ вое съ чѣе днтр' ачесте 2 Принципатѣрї, нїчї вн дар, ші нїчї вн авает.

§. К. 28. Ші кѣ днтр' ачесте 2 Принципатѣрї съ се чѣе Хѣвѣтѣаїа адекъ: Спорїѣ, ші алте Захерелї, кѣ міжлок, днпѣт съ нѣ съ адѣкѣ нїчї о сѣпѣраре лѣкѣиторїлор; ші кѣнд днпѣрѣдїа кѣмпѣрѣ Захерѣ днтр' ачесте 2 Принципатѣрї, съ плѣтѣскѣ прецѣл ачеї Захерелї кѣ ванї нѣтѣрадї, фѣрде а съ днгревна лѣкѣиторїї кѣ кѣратѣл. Кѣм ші кѣнд пегѣдїторїї тѣрчї кѣмпѣрѣ захерѣ, съ о плѣтѣскѣ кѣ прецѣл че съ обїчпѣеще, дѣнд ачеї ванї пентрѣ захерѣ, кїар дн тѣна вѣпѣзѣторїлор.

§. К. 29. Ші фїнд кѣ кѣ міжлокѣл, че съ кѣмпѣра оїле днтр' ачесте 2 Принципатѣрї прїн Деленї, съ ѣрма о маре пагѣвъ ші недрептате ла лѣкѣиторї, кѣм маїпайнте саз доведїт, саз попрїт де а нѣ съ маї фаче кѣмпѣрарѣ кѣ ачеле міжлоаче; дар фїнд кѣ есте тревїндѣ де а съ адѣче ої дн Царїград; де ачееа лѣкѣиторїї Прин-

дипатълѣ Валахиі, съ пѣш ѡскѣпъ оіле, каре ле аѣ спре вѣнзаре; чі кѣ предѣл че съ обічѣеце, съ ле вѣнзъ ла Негѣсторі, ші ла Целепі. Ші пріп ѡгріжірѣ челѣ дѣпъ време Домн, кѣте оі ва фі пріп пѣтінѣ маі тѣлте, съ съ трімітъ ла Царіград, вѣнзѡдѣле лѣкѣиторі пѣтаі ла ачеі негѣсторі ші Целепі, че сѣнт а ле адѣче ѡ Царіград; іар пѣ ші ѡ алте пѣрці; пѣтрѣ каре де акѣм ѡпаіте съ ва пѣне сіргѣінѣ спре тоате тревѣнчоаселе міжлоаче.

§. К. 30. Ші кѣнд съ вор чере дінтр'ачесте 2 Прінципатѣрі керестіеле сѣз алте тревѣнчоасе спре зідіре, ѡтѣї съ се тріміѣѣ кѣтрѣ чел дѣпъ време Домн ѡсемпаре де ачѣ черѣтъ сѣтъ, ші апоі дѣпъ ачѣста, съ се каре ла хотарѣле ачестор Прінципатѣрі, ѡнде съ се ші плѣтъскѣ предѣл керестіелелор, ші кіріа кѣратѣлѣ ѡ тѣніле лѣкѣиторілор, кѣ вапі пѣтъраці, ші кѣ предѣл, кареле ва да тѣіпа лѣкѣиторілор съ вѣнзъ; каре платъ съ се дѣ де ачеі ѡрѣндѣці спре прімірѣ керестіелелор, ѡрде а съ сілі лѣкѣиторіі съ каре ачесте керестіелі сѣз алте тревѣнчоасе афарѣ дін хотарѣле цѣрїі.

§. К. 31. Ашішдерѣ, ші кѣнд съ вор чере дінтр'ачесте 2 Прінципатѣрі вачі, сѣз карѣ; съ лісѣ плѣтъскѣ ѡрѣ де кѣтѣш де пѣдінѣ прелѣнціре, ѡрде а лісѣ попрі тѣкар ѡ вап дін обічѣіта кіріе.

§. К. 32. Без негѣдѣторіі чеі кѣ фермане, съ пѣ фіе словод де а трече ѡтр'ачесте 2 Прінципатѣрі, пічі ѡнѣл дін стрейні лѣкѣиторі де не марцінѣ Дѣлѣрїі, ші дін іамачї, че адѣк сѣпѣрѣрї ші пѣгѣві лѣкѣиторілор, прѣтѣлѣндѣсъ ѡтр'ачесте Прінципатѣрі, каре пічі съ аре, пічі съ самере

локѣріле ачестор лѣкѣиторі, пічі съ ваѣе вітеле лор спре пѣшѣне ші храпѣ; іар каре ва ѡдрѣснї съ се поарте ѡпотрїва ачестїі ѡрѣндѣелї, съ се педепѣскѣ страшнїк.

§. К. 33. Ші тоате локѣріле, че ші дѣпъ паче съ вор фі стѣпѣнїт де тѣрчі, съ се ѡптоаркѣ ла стѣпѣнїі лор.

(Вор ѡрта.)

П О Е З І Е.

Дестѣл, дестѣл, опреѣе! Норок, фаталїтате, Рѣстриѣе, соартѣ, Ценїк, о тѣ, каре веі фї, Амор, ѡерїче, віне, не рѣнд ле лѣанї тоате; Нѣдежедѣтї маі рѣтасе ші веі а тїо рѣні.

Че Дѣтнезеѣ, че фїре, че 'палтъ преведере Вѣ порѣнѣеце воаѣ, вѣ зїче а ловї О інітъ 'некатѣ ѡ лакрѣтї де дѣрере, Ън вас ѡреїт ѡ лѣте, непорочїт а фї?

Че сѣнт ачесте сѣене! че е ачѣастѣ лѣте, — ѡ каре ѡнѣл рѣде, іар алтѣл се желеѣе; Ънїі порѣнѣеск тоате, іар алтѣл се сѣнѣне Ънѣл авере стрѣнѣе, іар алтѣл рісінеѣе.

ѡ трѣнса еѣ ка стѣнка вѣтѣтъ де ѡртѣне Нам зїмѣетѣл не вѣзе, пічі почїѣ а тѣ жѣлі, Нѣ порѣнѣеск ла нїменї, нїменї тї се сѣнѣне; Нїміцї пѣ ам а стрѣнѣе, нїмік а рісіні.

ѡ трѣнса ші нѣдежедѣ ѡтї е ѡвепїпатѣ, Ка вісѣл чел маі дѣлѣе де рѣле ковїтор. Нѣ е атом ѡ лѣте, Натѣра е жѣратѣ, Тот че ва фї 'нпреїѣрѣтї, а фї несїтїїтор.

Нѣ сѣнтѣдї вої ачеїа, че ле 'нѣрѣдїї не тоате К'о дреантѣ кѣтѣнїре, к'о тїнѣе ѡцелеантѣ? Орі кѣ 'пѣтѣлѣрїі кѣрта лѣтїі о лѣсадї поате? Дар пѣ, а ѡтѣнпѣлѣрїі ачѣаста пѣ е фаштѣ.

Еа щіѣ къ есте оарвѣ ш'аса дѣпърѣдїе
Nedreantъ шї пісманѣ тѣкар де ар шї фї,
О тїкѣ ферїчіре мїар да фѣрѣ съ щїе,
Ар фї лѣсат фїпндѣ дѣ лѣтѣ а тѣ їзвї.

Кѣнд їнїма'мї чеа фрѣнтѣ ар щї къ 'нкрѣдїндаре,
Нѣдѣждеа'мї къ къ време нѣ поате довѣндї
Ертаре, рѣсплѣтіре ла агѣта 'нфокаре,
Zїoa мїар пѣреа лѣнгѣ, пѣнѣ а тѣ сѣжршї.

1841.

De C. H. din Craiova.

DE ЛNCEMNAT.

Мѣлцї дорїторї де а тїпѣрї кѣрдї саѣ
врошѣре дѣ тїпографїа дїн Брашов, се
адресеазѣ кѣтрѣ Редакція ачестор Фої
ромѣнѣщї. Спре а крѣда не вїторїѣ не
мѣлцї де остепенї недорїте, де пердереа
времїї, кѣм шї де знеле не'ндедереї, дѣ-
сетпѣм ачестеа: 1) Редакція нѣ ѣ пѣр-
танѣ ла пропрїетатеа тїпографїеї дїн Бра-
шов, чї дѣнса е нѣмѣї компанїстѣ (това-
рошѣ) ла едїція челор доаѣ Фої ромѣ-
нѣщї; 2) Дѣн врта зпор маї ноаѣ по-
рѣнчї дѣпѣрѣтещї (дѣпѣнте къ треї анї),
орї каре ар вреа а тїпѣрї врео карте саѣ
врео врошѣрѣ, саѣ зп трактат Жѣрналї-
стїк маї маре, тревзїе, съ трїмїцѣ доаѣ
есемпларе дїн респектївѣл манѣскрїс, дїн
каре знѣл трече дѣ мѣна ченсорѣлѣї шї
апої ченсѣрат шї печетлѣїт се трїмїте дѣ
сѣс ла к. Гѣверн, їар ал доїлеа ретѣне
ла тїпографїе шї дѣ пропрїетатеа Edito-
рѣлѣї, дар нїчї де кѣм нѣ дѣтрѣ а кор-
ректорѣлѣї саѣ а врежнї Редактор. Сїнгѣр
Редакторїї де Жѣрналє, дѣ врта їнстрѣ-

кціеї сосїте къ Нѣмѣрѣл 3546 ап. 1841 аѣ
а респѣнде пентрѣ ориїналеде зпор артї-
комї венїдї лор „нѣмѣї дїн патрїе,“ їар
нѣ шї дїн аѣарѣ, шї ачестеа дѣкѣ нѣмѣї не
време де доаѣ лѣнї дела тїпѣрїре сокотї-
те. — (Bezї пѣнктѣл ал 3-леа дїн їнстрѣ-
кціе.)

Редакція.

Г Ъ Ч И Т О Р Ї.

Фїзл меѣ чел їзвїт! Чел че дїа фост
дїе татѣ, шї мїе мї а фост татѣ, їар' чел
че съ нѣмеа дїе мош, мїе тѣ а фост
вѣрват, тѣ ещї мїе фечор, шї еѣ дїе сор.

— Дїн пѣмѣнт сѣнт зїдїтѣ ка A-
dam, не роатѣ пѣсѣ спре мѣнкѣ ка сѣнтѣ
George шї кѣт а'м трѣїт, нѣ тодї ам хрѣ-
пїт, нѣ тодї ам адѣпат, їар дѣнѣ моартеа
меа нїмїнї нѣ саѣ гѣсїт сѣмї дѣгроане оа-
селе.

— Ын ом къ канѣ тѣїат, дїнеа зп ом
порт дѣ спїнаре, чел дѣтѣї зїсѣ, нѣ тѣ
лѣса къ тор; їар портѣл дѣ рѣспѣнсѣ, нѣ
те теме пѣнѣ воїѣ фї еѣ вїѣ.

— Ын кѣлѣтор дѣтѣлпїнд дѣ дрѣтѣл
сѣѣ зп ом шї о фѣмее, ле зїсе, кале вѣнѣ
ом шї омоаїе. Мѣера дѣ рѣспѣнсѣ, нѣ сѣн-
тем ом шї омоаїе, къ нѣма ѣстїї ом, а
фост соакра нѣмеї теле.

— Мергѣнд ла о грѣдїнѣ дѣ плїмваре,
доаѣ нѣме, шї доаѣ фете, вѣзѣрѣ дѣтрѣн
мѣр' патрѣ тере, шї фїекаре лѣкѣнд кѣте
знѣл дѣтрѣг, тот маї рѣмасѣ знѣл дѣ
пом. —

П. X. I.